

ובחוצה לארץ הרי זה ר' פטור והשוכר נותן לאחר שלשים יום:

מסורת הש"ס ר' הדר בפונדק פטור לעולם וכ"מ בירושלמי סוף מגילה ובמס' שמחות פ"ז וצ"ע על הפוסקים שהשמיטו דין זה [ועי' פ"ס]

פרשה פדורה

פרשה פתוחה

הלוי כתב דהרמז"ס שכתב בזה משמע דאין מפרש כפירש"י אלא דמפרש דמשום מלות יסוד א"י חשיבה דירה בפחות מלי יום דמלוותה מחשיבה והנה מדברי הרמז"ס אין ראיה

כמש"כ דגם רש"י מודה דגם דעכו"ם לריך לקבוע מיד בא"י אצל יש להביא ראיה לדבריו מדברי החינוך שכתב במלוא חכ"ג או ששכר בית בחו"ל או פונדק בארץ ועברו עליו יותר מלי יום ולא הניח זה מזוזה מיד צעל עשה זו משמע מדבריו דשוכר בא"י עובר לאלתר וא"כ א"א לפרש כפירש"י דהוא תקנה משום יסוד א"י דא"כ אינו אלא מדרכן ול"ש ציטוט עשה וע"כ כפירשו דישו"ב א"י מחשיבה דירה מדאורייתא לאלתר וס"ל נמי כדעת הפוסקים דשכירות חייב מדאורייתא כמש"כ המנ"ח שם ע"ש ועוד נראה דהגאונים שכתבו דיותר להוליא חס רוצה לקובעה בבית אחר ע"כ ס"ל כפי זה דאי כפירש"י א"כ אמאי מותר להורידה שם חייבו חכמים שוכר בתחלה לקבוע מזוזה משום יסוד א"י כ"ש שיאסרו לו להורידה אחר"כ ויש לדחות קצת מיהו רש"י שכתב שלא ילא משום שיקשה דעיניו עורח המזוזה ע"כ לא ס"ל כהגאונים שם מותר להורידה כדי לקובעה בבית השני למה יקשה דעיניו ול"ע:

אוצר החכמה

א"ח"ח 1234567

[סא] **והשוכר נותן לאחר לי יום.** פירש"י במנחות מ"ד א' שמא יחזור בו ונראה דאין כונת רש"י ז"ל שיכול לחזור בו שהרי סתם שוכר שכן בקנין ואיך יכול לחזור בו אלא כונתו שמא לא יבא מרואה מזה וילא מכאן וישכירנה לאחר [מדעת צע"כ] או יתנאה עם צע"כ ויפייסנו ויחזור בו נמלא דעדיין הוא דירת עראי דעדיין לא הוקבע מושבו כאן כ"ז שאינו צקי זה (וזהו דלא כמש"כ איזה אחרונים מוצא בשד"ח מע' מזוזה דאם אינו יכול לחזור בו חייב לאלתר ולא מלינו בפוסקים שחילקו בכך) וכיינו דרש"י לשיטתו דס"ל בכ"ד דשוכר ושאל חייב מדאורייתא ורק חוק לי פטרוהו וע"כ משום דיכול לחזור בו הוי עראי עד לי יום [ורש"י לשיטתו מיושב מה שהקשו עליו התוס' בשבת קמ"ט א' ד"ה שאל דלא ס"ל סתם שאלה לי יום ודו"ק] אצל התוס' ושאר ראשונים דמפרשי דמדאורייתא פטור לעולם אלא דלחור לי דמיחזי כשלו חייבוהו אצל עד לי לא מחזי כשלו ולהכי פטור ולפ"ז א"ל לטעם של רש"י שמא יחזור. והנה דנמוק"י משמע דאם שוכר ליותר מלי יום חייב במזוזה לאלתר אפילו בחו"ל וכ"כ במאירי שבת ר"פ שואל בשם י"מ ול"ל דהני ראשונים לא ס"ל לטעם שמא יחזור בו אלא דאם שוכר לפחות מלי יום הו"ל דירת עראי ופטור ממזוזה אצל יותר מלי חייב (וכעין זה כתב בספר בית הלוי צע"ה קצת) אצל שאר הראשונים דס"ל דאפילו שוכר ליותר מלי פטור עד לי ע"כ ל"ל או כעטם רש"י שמא יחזור או כעטם התוס' משום דאכתי לא מחזי כשלו. והנה הריטב"א ז"ל צ"מ הביא ראיה דשוכר ושאל פטור מדאורייתא לעולם מהא דאמר בשבת קל"א א' הואיל וצידו להפקירן אלמא דהדר בבית הפקר פטור ממזוזה והעטם כמש"כ הרשב"א בשבת שם דלאו ציתך הוא אלמא דמדאורייתא צעי ציתך ול"ע מאי ראיה היא הרי גם רש"י מודה דעד לי יום פטור מדאורייתא דדירת עראי הוא (ואע"ג דכאן ל"ש שמא יחזור בו שהרי דר זה כזר כמה שנים עכ"פ כל הדר

מנגיד ובמס' במחשבות פ"ז הדר ציריגן ל' י"ט חייב במחזה אפשר דבזה אין חילוק בין ח"י לחו"ל דציריגן דירת ערלי היא כדמנה לעיל פ"א הציריגנין פערדין ממחזה ואין הטעם שם יחזור בו דהא שם אינו זה שדירות שאפילו ציריגן שלי פטור אלא משום שהוא דירת ערלי